

Saloanele anuale 2013

Așa cum ne-am obișnuit în ultimii ani, Salonul anual s-a desfășurat în mai multe etape, spațiul de expunere fiind prea puțin generos pentru a putea cuprinde în totalitate creația plastică a unui întreg an și din toate domeniile – pictură, sculptură și ceramică, grafică și arte decorative. Programul expozițional a început la finele lunii decembrie 2012 cu Salonul tematic “Patrutul 40 x 40”, după ce în anii precedenți s-au experimentat și “Format A4” sau “Format A3”. Întotdeauna un Salon tematic s-a constituit într-o provocare pentru artiștii care trebuie să abordeze subiecte ce uneori nu intră în cercul lor de preocupări, iar a fi constrâns să accepți a te desfășura creator pe o dimensiune strict impusă pare deseori mai greu decât ne-am putea imagina. Este de la sine înțeles faptul că fiecare creator are o dimensiune optimă pe care se poate desfășura compozițional iar dialogul său cu noua formă și conținutul pe care îl adăpostește se constituie într-o experiență perceptivă provocatoare. Reușita celor 51 de expozanți a constat în asumarea cu modestie dar și cu plăcere a jocului în limitele impuse dar cu aspirație spre valoare. S-a manifestat capacitatea lor de a sintetiza diversitatea disponibilităților într-o exprimare personală și de a le adapta la suprafețele reduse impuse, fără a se face simțită diferența între generații, seniorii alăturându-se cu succes celor tineri în această experiență. Acest gen de expoziții este o ilustrare a faptului că orice formă expresivă autentică își are partea ei de joc, partea ei în aparență liberă de orice constrângere și perfect gratuită, o libertate care de fapt nu este reală, ea fiind nevoită să evolueze între niște cadre extrem de rigide și care nu sunt altceva decât coerența internă a obiectului artistic.

“Atelier 35” a ilustrat căutările încă diverse, încă neașezate în tipare, mobile și multiple ale tinerilor artiști, care formează un grup mai degrabă tocmai prin diversitatea direcțiilor, a viziunilor și manierelor diferite de lucru. Cei 19 artiști au expus pictură, grafică, sculptură, lucrări de valoare certă care au reușit să-și caracterizeze autorii, dar nu s-a pus problema unei încercări a forțelor, nefiind necesară o comparație între ceea ce ne-au prezentat acești tineri și oferta generației mature. Următoarea etapă, Salonul de pictură și sculptură creionează, ca de obicei, o imagine echilibrată a producției pictorialilor brașoveni. Este vorba despre o ilustrare a manierelor deja stabilizate a majorității artiștilor, mai ales din generația matură. Expoziția

nu oferă surprize, ci consolidează preocupări cunoscute. Cei 29 de artiști expozanți la acest Salon se pot bucura de a fi creatori pe deplin înțelegi de iubitorii operei lor. Din oferta lor plastică este exclusă orice sofisticare ce ar fi putut rezulta din eforturi cognitive sau reverii conștientizate, care să fi precedat actul simplu al pictării. Fie că realcătuiesc imaginea unui loc sau a unui obiect care le-ar fi putut pricinui cândva un moment de revelație, fie că pictează pur și simplu motivul pe care îl au în fața ochilor, expozanții de astăzi nu par să aibă ezitări și neliniști, ci merg întotdeauna drept la țintă, asigurându-și efectul maxim pe care datele de pornire îl făceau previzibil. Este aici o simplitate eficientă a comunicării, bazată pe sintetismul mijloacelor de reprezentare picturală și pe siguranța dozării accentelor. Tematica este destul de variată, dar peisajul se dovedește încă odată extrem de sugestiv pentru pictorii brașoveni, oferind o varietate practic nelimitată a motivelor. În maniere stilistice dintre cele mai diverse, în raporturile lor cu natura, fiecare și-a formulat propriile ipoteze, evidențiindu-se de la caz la caz, fie o o poetică de tip tradițional, fie o alta sugestionând simboluri și interpretări culturale. Unii au pictat ceea ce au văzut, alții ce au gândit despre ce au văzut, distanța de la a privi la a vedea a fost parcursă în chip diferit, varietatea reacțiilor la motiv fiind și semnul benefic al personalității fiecăruia. O anume reacție empatică poate fi lesne identificabilă și de aceea cam toate aceste picturi se potrivesc cu prezența lor în intimitatea căminului unui amator de artă, împăcând atitudinea meditativă cu apetitul de cuprindere a varietății lumii, fără să-l înstrăineze pe privitor de intimitatea tihnită pe care i-o poate oferi, în fiecare seară, fotoliul său preferat așezat în fața tabloului preferat.

Ultima etapă a Salonului anual, expoziția de grafică și artă decorativă, a reunit un număr apreciabil de artiști, cei 31 de creatori din toate generațiile, uniți într-un elan generos și completându-se fericit, au realizat mai mult decât o expoziție de rutină. Grafica și artele decorative s-au putut conjuga într-un ansamblu organic, cu multiple valențe decorative și ambientale, în care își găsesc bine locul creațiile de grafică alături de panouri decorative, tapiserii sau obiecte tridimensionale din ceramică sau alte materiale. Mai mult decât în cazul picturii, care depinde în mare măsură de gestul reflex al unei reacții impresioniste, în cazul graficii domină intelectul, motivul plastic nu

Cronica plastică

este doar redat ci mai degrabă elaborat. Sunt propuse creații grafice care fac apel la tehnici foarte variate, desene în creion, cărbune sau tuș, acuarele, gravuri în aquaforte- aquatinta sau linoleum, tehnici computerizate și fotografice și care nu refuză aportul expresiv al culorii. Apare aici o libertate de acțiune pe care artiștii și-o asigură din start, prin lărgirea la maximum a mijloacelor de expresie puse în operă, modalități variate prin care graficienii inventează, reinventează lumea, o compun după criteriul memoriei, dar construind o altă realitate, rămân într-o legătură subtilă și permanentă cu ea. Graficianul simte mai mult obligația de a-și decanta la maximum forma, de a o sintetiza, de a furniza, deseori cu minimum de mijloace formale, un maximum de informație vizuală, cu alte cuvinte se simte nevoia artistului de a-și disciplina imaginația, de a și-o îndruma pe căile cele mai eficiente. Confruntând grafica cu arta decorativă pe simezele aceleiași expoziții, exprimarea plastică se dovedește a fi unitară la nivel de detaliu și ansamblu, totodată fiind rafinat-modernă, căci, contrar la ceea ce ne-am fi putut aștepta, opera grafică și cea decorativă nu stau în opoziție sau contrast ci firesc alături, uneori completându-se reciproc, alteori con-

fruntându-se osmotic. Forța de emisie optică a sculpturii și a ceramicii este mai întotdeauna estompată de celelate exponate, deși prezența lor contribuie la compunerea spațiului expozițional într-un asemenea sistem de relații încât obiectele să fie părți ale unui întreg. Vădit expresive, obiectele tridimensionale din acest Salon reușesc să se facă pe deplin remarcate și într-un fel indispensabile ambiental, dar numărul restrâns de sculptori și ceramiști din filială nu oferă posibilitatea impunerii creației lor ca fenomen major al activității expoziționale brașovene.

Participarea la un Salon Județean Anual rămâne în continuare un act care consfințește și din punct de vedere practic decizia artiștilor de a-și configura, împreună și simultan, datele semnificative ale unui veritabil climat emulativ, apt să valorifice căutările și împlinirile lor creatoare. Am să compar, în încheiere, efortul creator al artiștilor cu cel al soarelui, care, așa cum scria undeva poetul Darie Novăceanu, evoluează într-un „univers unde cerul nu a fost privit niciodată ca boltă, ci ca un munte pe care soarele urcă și coboară mereu”.

Brașov, februarie 2013

